

Valtionavustustoiminnan raportointi: tieto ja sen käyttö - VA-hankkeen ratkaisuja/syksy 2022

Jaana Walldén

Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke

Seury 9.2.2023

VALTIONAVUSTUKSET
STATSUNDERSTÖD

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Sisällysluettelo

- Haastattelututkimuksen läpivienti ja haastatteluihin osallistuneet
- Raportin tiedon hyödyntäminen – esimerkkejä
- Hyödynnettiin myös aiempien tutkimusten tuloksia
- **Hakuilmoitus ja avustuksen käyttöä koskeva raportointi muodostavat tietojen keruulle yhtenäisen kokonaisuuden uudessa toimintamallissa**
 - Miten uusi toimintamalli ja sen työkalut tulevat helpottamaan viranomaisen työtä?
- **Hankkeessa suunnitteilla sekä muita kehityskohteita**
 - VA-hankkeen ratkaisuja raportoinnin kehittämiseen
- **Käyttäjien toiveita ja vaatimuksia raportoinnin osalta**
 - Palvelun ylläpito
 - Raportoinnin monipuolisuuden mahdollistaminen (nk. jatkuva raportointi)
 - Tilastoitavan tiedon kerääminen hakujen yhteydessä

Haastattelututkimuksen läpivienti ja osallistuneet

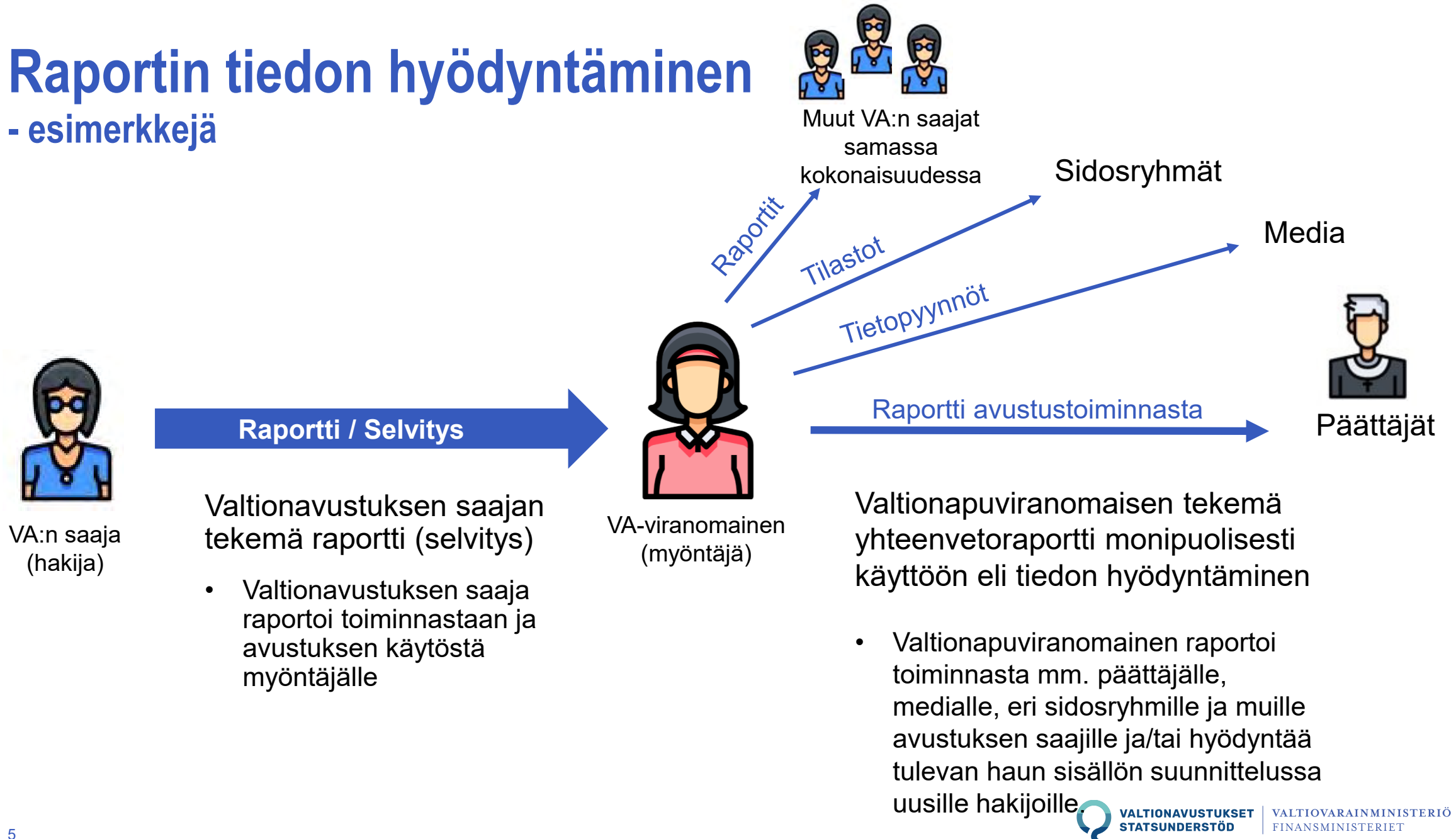
- 9/2022-10/2022 haastateltiin valtionavustusten myöntäjiä.
- Haastateltavat edustivat seuraavia organisaatioita; AVI, OKM, OPH ja TAIKE.
- Haastatteluja oli yhteensä 8 kappaletta ja kerralla osallistujia oli 2-4 haastateltavaa.
- Haastatteluissa käytiin läpi osallistujien kokemuksia ja näkemyksiä raportoinnista VA-toiminnan yhteydessä.
- Haastattelut kestivät 1,5h. Haastattelut toteutettiin Teamsilla ja nauhoitettiin haastateltavien luvalla.
- Haastattelut toteuttajat: Paula Vieresjoki (NHG) ja Teemu Vaarakallio (Solita)
- Hyödynnetty myös aiemmin tehtyjen haastattelututkimusten tuloksia raportissa.

"Raportoinnin päällimmäisenä tarkoituksena on todentaa, että hakija on käyttänyt avustuksensa sille haettuun tarkoitukseen, sekä me viranomaisena voidaan osoittaa, mitä myönnettyillä avustuksilla on saatu aikaan."

Raportin tiedon hyödyntäminen

- esimerkkejä

Tiedon käyttötapauskuvauksia

...Verorahat pitää jakaa vastuullisesti ja päätöksenteon tulee olla tietoperustaista. Tarvitsen kättä pidempää. Tarvitsen tietoa, jolla perustelen asian. Näin päättäjä voi tehdä tietoperusteista poliittista päätöksentekoa.

...Minulla on edelliseltä hallituskaudelta jo kertynyttä kenttätietoa siitä, että rahan jaossa tulee olemaan haasteita. Tähän ei ole hakijoita. Lisäksi toiminta X on kentällä koettu tarpeellisemmaksi ja sillä onkin päästy aikaisemmin erinomaisesti tavoitteisiin.

Myöntäjä

Tarvitsisin tietoa toteutuneista hankkeista, paljonko niihin laitettiin rahaa ja mitkä olivat tulokset ja hankkeen hyödyt ja vaikutukset.

Haluaisin myös tietoa kentältä, asiakaspalautetta ja tietää mitkä syyt vaikuttivat onnistumisiin/epäonnistumisiin. Haluan myös tietää, miten haussa onnistuttiin.

Pitäisi jakaa 2 miljoonaa euroa rahaa asian X edistämiseksi...

Hakuilmoitus ja avustuksen käyttöä koskeva raportointi muodostavat tietojen keruulle yhtenäisen kokonaisuuden uudessa toimintamallissa

- Raportointi lomakkeineen tulisi suunnitella jo samanaikaisesti hakuilmoituksen kanssa siten, että hakemuksessa kysyttävät tiedot ja raportoitavat tiedot muodostavat yhtenäisen, loogisen kokonaisuuden.
- Hakijalla tulee olla tiedossa avustuksen käytön aikana seurattavat asiat, ja digitaalisen palvelun tulee mahdollistaa seurattavan tiedon sujuva tallentaminen raportointia varten.
- Vakioiduilla peruskysymyksillä kerätään hallintorajat ylittävää tietoa, josta voidaan tehdä kokoavia avustustoiminnan analyysejä.

Kuinka uusi toimintamalli muuttaa ja helpottaa viranomaisen työtä? 1/3

- Raportoinnin suunnittelu tulee tehdä samanaikaisesti hakuilmoituksen suunnittelun kanssa
 - Hakija ennalta informoitu, mitä tietoa raportointia varten tulee kerätä.
 - Jäsennellysti raportoitu tieto helpottaa va-viranomaisen tiedonkäsittelyä ja -keruuta ja koko hakua koskevan toiminnan/sisällön kokonaiskuvan luomista.
 - Aiemmasta hakukokonaisuudesta saatu yhteenveto tarjoaa analysoitua tietoa seuraavien hakujen suunnitteluun ja kohdentamiseen.
- Avustuksen käytönaikainen ohjaus ja neuvonta helpottuu jatkuvan tai vaiheistetun raportoinnin myötä
 - Kun avustuksen saaja tietää, mitä tietoja tulee seurata ja raportoida avustuksen käytön aikana, niin tulevaisuudessa on mahdollisuus myös nk. jatkuvaan raportointiin. Selkeä palvelu, johon voi tallentaa tiedot lopullista raportointia varten.
 - Valtionapuviranomainen voi tarvittaessa ohjata avustuksen käyttöön liittyvissä asioissa.
 - Jatkuva raportointi nopeuttaa myös mahdollisen avustuspäätöksen muutoskäsittelyä.

Kuinka uusi toimintamalli muuttaa ja helpottaa viranomaisen työtä? 2/3

- Raporteista saatavien tietojen jäsentely, arviointi ja kokonaiskuvan saaminen on sujuvaa, koska samaan asiakokhtaan kertyneet, eri avustuksen saajien siirtämät, tiedot luovat aiempaa helpommin vertailtavan kokonaisuuden.
- Päätöksentekoon saadaan analysoitua, raporteista koottua tietoa:
 - Poliittiseen päätöksentekoon tietoperustaista informaatiota ja tietoa
 - Toimintapoliittiseen käyttöön tietoperusteista tietoa eri tasoilta:
 - Yksittäisen hakijan/avustuksen saajan kyvykkyys asiassa
 - Avustuksen saajien muodostama sisällöllinen kokonaisuus avustettavassa asiassa
 - Avustuksilla aikaansaatu vaikuttavuus avustetussa asiassa ja sen merkitys ao. asiassa ja toimialan kokonaisuudessa, uudet avaukset, mitä pitää kehittää edelleen jne.
- Tutkiavustuksia.fi-palvelu on helposti saavutettavissa ja sinne kertyvä tieto osaltaan edistää tiedon sujuvaa käyttöä. Palvelee myös osaa tietopyynnöistä.

Kuinka uusi toimintamalli muuttaa ja helpottaa viranomaisen työtä? 3/3

- Yhteiset käsitteet tukevat yhdenmukaisempaa tulkintaa
 - Valtionavustussanaston käyttö valtionavustustoiminnassa edistää yhdenmukaista asioiden tulkintaa ja ymmärrystä.
 - YSO eli Yleinen suomalainen ontologia.
- Tiedon rakenteellinen jäsentely helpottaa useasta eri raportista kertyvän tiedon kokoamista ja keskinäistä vertailua ja yhteenvedon laatimista. Analysoitu tieto on hyödynnettävissä.
 - Mm. poliittiseen keskusteluun tarjottavissa analysoitua tietoa yhdenmukaisin käsittein.
- Edistää osaltaan Valtionavustuslain 36 §:n toimeenpanoa.

Hankkeessa suunnitteilla sekä muita kehityskohteita

- Raportoinnin muutokset uudessa toimintamallissa tulisi ottaa vahvemmin valmennuksissa esiin.
- Järjestelmässä tulisi käyttää hyödyksi raportoinnin suunnittelussa samaa lomakegeneraattoria kuin hakemuksissa on käytössä.
- Lainsäädännön muutostarpeet?

Raportoinnin kehittämisen tarjoamien mahdollisuuksien pohdinnassa esiinnousseita ajatuksia:

- Yli hallintorajojen tehtävä vertailu ja analysointi paranee ja voidaan löytää yhteistyön mahdollisuuksia. Havaitaanko hakujen yhtäläisyyksiä tai päällekkäisyyksiä helpommin? -> Yhteistyön tarve?
- Hakemisen ja raportoinnin suunnittelu yhtenä kokonaisuutena parantaa tiedon jäsentymistä ja arviointivaiheessa etsityn tiedon löytymistä.
- Samojen työkalujen avulla hakujen ja raportoinnin suunnittelu sekä arvioinnin toteutus: suhde tunnistettavissa luotuihin ilmiökarttaan ja vaikutusketjuun

Käyttäjien toiveita ja vaatimuksia raportoinnin osalta

- Toiveena olisi ylläpitäjä, joka huolehtisi tiedonanalysoinnista yli hallintorajojen. VK?
- Joustavuus raportoinnin laajuudessa ja muodossa, esim. kuvat, taulukot, yms.
- Toivotaan, että voidaan hyödyntää aiemmin kerättyä tietoa myös tulevaisuudessa, jotta voidaan tarkastella muutoksia ja suuntauksia jatkossakin.
- Raportoinnin jaksottamisella toivotaan helpotusta ajankäytön suunnitteluun, ei sen vaikeuttamista.
- Voiko osan tiedosta kerätä automaattisesti?

Kiitos!

